

A dark, textured background featuring a collage of objects. At the top left is a machete with a black handle and a curved blade. To its right is a cylindrical tin with a geometric pattern. Further right is a roll of Euro banknotes, with the number '50' visible. In the bottom left corner is a rag doll made of fabric, with buttons for eyes and two pins protruding from its head. In the bottom right corner is another tin, partially visible.

KALE PUONTI

ARIBO

BAZAR

A R I B O

**KALE
PUONTI**

A R I B O

BAZAR

© Kale Puonti ja Bazar Kustannus 2022
Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

ISBN 978-952-376-270-1

Taitto: Jukka Iivarinen / Vitale
Painettu EU:ssa

”Et voi piilottaa savua, jos sytytit tulipalon.”

AFRIKKALAINEN SANANLASKU

KATAJANOKKA

Miksi minun kultani ei vastaa?

Siiri Aalto tarkisti sähköpostinsa, Skypen ja Messengerin, mutta John ei ollut laittanut mitään viestiä. Ei eilen eikä tänään. Onkohan rakkaalleni sattunut jotakin? Siiri ajatteli. Afganistanissa palvelevan kommean amerikkalaisupseerin olisi pitänyt tulla hänen luokseen jo viikkoja sitten, mutta ongelmat ja vastoinkäymiset olivat moneen kertaan siirtäneet tämän Suomeen tuloa, ja komennus vain jatkui. Kuinka onnekas hän olikaan, kun John oli löytänyt hänet Facebookista ja laittanut viestiä! Siiri ei ollut aiemmin ottanut tuntemattomia kaverikseen, mutta John oli alusta lähtien vaikuttanut niin hyväsydämiseltä ja vilpittömältä, ettei hän voinut vastustaa tämän kaveripyynnöä. Lisäksi upseerin univormu herätti hänessä luottamusta. Kaveripyynnön hyväksyminen oli ollut hänen elämänsä viisain teko.

John tulisi tänne varmasti lähiaikoina. Siiri rakasti miestä niin paljon, ettei hän ollut tiennyt sellaista rakkautta olevan olemassakaan. Vastaamattomuus ei

ollut tavatonta, sillä aina välillä komennus vei Johnin erämaahan, josta ei tietenkään voinut olla yhteydessä ulkopuolisiin. Kyllä John kohta aivan varmasti vastaisi. Siiri luki taas kerran heidän viestittelyään läpi ja oli pakahtua kaikista lemmekkäistä sanoista ja lupauksista, joita John hänelle viesteissään lateli.

Siiri tiesi, että viime viikolla hänen kotiinsa tuodussa kassakaapissa olisi niin paljon seteleitä, että niiden turvin hän ja John viettäisivät yltäkylläisen loppuelämän. Rahalähetyksen tullimaksut olivat olleet kovat, mutta onneksi tullissa ei tiedetty, mitä kaappi piti sisällään. Siiri oli maksanut paljon kaikenlaisia rekisteröinti- ja vakuutusmaksuja, mutta hänellä oli kuitit kaikista. Hänen viime viikolla siirtämänsä 60 000 euroa oli iso määrä rahaa, ja se oli vienyt hänen loputkin säästönsä. John oli kuitenkin luvannut maksaa kaiken moninkertaisesti takaisin.

Siiri nousi tuolista. Häntä huimasi, kuten oli tehnyt jo useampana päivänä. Vartalon vasemman puolen puutuminen johtui todennäköisesti vain pitkästä tietokoneen ääressä istumisesta. Ei tässä olisi mitään hätää. Hän kävisi lääkärissä heti, kun John olisi Suomessa. Nyt lääkärikäyntiin ei olisi oikein varaakaan. Onneksi kaikki muuttuisi paremmaksi aivan kohta.

Siiri kaatoi itselleen kupin höyryävää minttuteetä. Nyt häntä huimasi jo todella paljon, ja musta harso laskeutui väistämättä silmien eteen. Teekuppi putosi keittiön lattialle, ja posliininpalat levisivät pitkin laminaattia. Siiri menetti tajuntansa ja vajosi pimeyteen. Teestä muodostui lattialle sydämen muotoinen lammikko.

HARJUTORI

Nigerialainen Samuel Aribo heräsi jo valmiiksi kylästyneenä Harjutorin pienessä yksiössään. Kämppekaveri ja maanmies Ola Udo ei tietenkään ollut paikalla. Tämä oli jo löytänyt suomalaisen naisen, vaikka he olivat olleet täällä vasta alle kuukauden. Helsingissä ei ollut Aribolle oikein mitään tekemistä, ja päivät tuntuivat pitkiltä ja pimeiltä.

Aribo kuului Musta kirves -nimiseen rikollisryhmään, joka rahahuijausten lisäksi harjoitti muun muassa prostituutiota ja huumekauppaa. He olivat vasta laajentaneet toimintaansa Suomeen, ja ensimmäisten heroiinierien pitäisi tulla tyttöjen mukana lähiaikoina. Sen jälkeen Aribolla ja Udolla riittäisi töitä. Uudet tytöt tulisivat Tukholmasta Suomeen heti kun heidän päällikkönsä Alex Benson niin määräisi.

Suomeen siirtyminen oli tullut Aribolle yllättäen, eikä hänelle ollut annettu vaihtoehtoja. Tukholman järjestäytyntä rikollisuutta tutkiva poliisiyksikkö oli tehnyt iskun kerrostaloon, jossa Aribo ja muut ryhmän jäsenet pitivät majaansa. Huonokuntoisen

opiskelija-asuntolan soluasunnot ratsattiin perinpohjaisesti, ja suurin osa Alexin johtamasta ryhmästä pidätettiin. Aribon pelasti tulehtunut umpisuoli. Hän oli ollut sairaalassa juuri sillä hetkellä, kun poliisit rynnäköivät Tukholman pääkampukselle.

Aribo avasi läppärin ja tarkisti Nordean tilit. Ruotissa avattu tili oli edelleen käytössä. Suomalaisnaiset uskalsivat laittaa tutun pankin tilille eurojaan helpommin kuin ulkomaisiin pankkeihin, joiden nimiä he eivät olleet koskaan kuulleetkaan. Aribo huomasi, että tileille oli tullut kolme suoritusta. Hän siirsi eurot välittömästi eteenpäin. Lähes 6 000 euroa siirtyi ensin eri tileille Tukholmaan, jossa jengin työmiehet nostaisivat rahat automaateista ja siirtäisivät pääosan euroista Western Unionilla Nigeriaan. Aribolle näistä euroista jäi vain suolarahoja, mutta Nigeriassa hänen pomonsa kylpivät hölmöjen eurooppalaisten lähettämässä rahoissa ja rikastuivat entisestään.

Päivän työt oli tehty viidessätoista minuutissa. Huomenna Helsinkiin lentäisi kolme kroatialaista, joille pitäisi käydä hakemassa maistraatista henkilötunnukset ja avata pankkitilit. Miehet kertoisivat viranomaisille tulevansa töihin rakennuksille, mutta lentäisivät takaisin kotimaahansa jo samana iltana. Heidän henkilötunnuksillaan ja heidän nimissään avatuilla pankkitileillä pystyisi tekemään paljon petoksia. Heidän nimissään tilattaisiin muun muassa kännyköitä ja liittymiä, jotka toimisivat Afrikassa jopa kaksi kuukautta ennen kuin linjat katkeaisivat maksamattomien laskujen vuoksi.

Aribo katsoi ulos ikkunasta. Sama harmaa sadesää oli vallinnut koko sen ajan, kun hän oli ollut Suomessa. Lokakuu oli ehkä puistattavinta aikaa Pohjoismaissa. Nigeriassa olisi tälläkin hetkellä lähes 30 paahtavaa lämpöastetta. Paljon mieluummin hän olisi Lagosissa, jos hänen vain olisi mahdollisuus elättää siellä äitinsä ja viisi sisarustaan. Aribo oli taitava remonttimies, ja hän oli aina halunnut rakentaa taloja ja olla lähempänä perhettään. Nigeriassa töitä ei kuitenkaan ollut, ja pikkuserkku oli houkutellut hänet Alexin porukkaan. Tyttöystävä Asisat oli luvannut odottaa, vaikka nuoret rakastavaiset eivät olleet nähneet toisiaan kohta kolmeen vuoteen. Ikävä oli saavuttanut jo fyysisesti satuttavat mittasuhteet, mutta viikoittaiset Skype-puhelut lievittivät hieman erosta johtuvaa tuskaa. Aribosta tosin tuntui, että viime aikoina Asisat ei ollut enää ollut kovin innostunut keskustelemaan hänen kanssaan. Aribo pelkäsi pahinta, sitä että Asisat oli jo ehtinyt löytää itselleen uuden kumppanin.

Eurooppaan pääseminen ei ollut edullista, ja siihen sisältyi monia vaaratekijöitä. Aribolla ei ollut ollut tarvittavia säästöjä, vaan hänen oli ollut pakko lainata järjestöltä rahaa kovalla korolla. Ihmissalakuljettajien avulla hän oli päässyt muutaman vaarallisen tilanteen jälkeen onnekkaasti Italiaan. Kiinnijääminen oli ollut lähellä, mutta setelitukot olivat sulkeneet rajamiesten silmät. Nämäkin lahjusrahat tulivat tietenkin Aribon ja muiden salakuljetettavien maksettaviksi. Aribo oli siirretty vastaanottokeskukseen

Sisiliaan, josta oli ollut helppo jatkaa matkaa muualle Eurooppaan. Italialaisista oli vain hyvä, että väki väheni täpötäydessä ihmisvarastossa. Monimutkaisten vaiheiden ja useiden kuljetusvälineiden jälkeen Aribo oli saapunut Tukholmaan. Arpa – tai paremminkin Alex – oli kuitenkin heittänyt hänet remontin tarpeessa olevaan yksiöön Suomen pääkaupunkiin. Karussa asunnossa oli kaksi patjaa lattialla, kulunut nojatuoli, pieni pöytä ja televisio, josta näkyi ohjelmia, jotka eivät kiinnostaneet Ariboa vähääkään. Joku oli sanonut, että elämä oli täynnä valintoja ja että kukin päätti itse elämänsä suunnan. Aribo oli varma, ettei tämä viisastelija ollut koskaan elänyt Nigeriassa.

PASILLA

Rikosylikonstaapeli Kalle Pesonen istui Pasilassa työpöytänsä ääressä ja yritti saada selvää sähköpostiin tulleesta, pääosin ruotsinkielisestä raportista. Ruotsin järjestäytyneen rikollisuuden rikosylikonstaapeli Jari Andersson oli lähettänyt Pesoselle tietopaketin nigerilaisesta Musta kirves -rikollisryhmästä, joka oli tullut ryminällä Tukholman ja Göteborgin heroini-markkinoille. Ryhmällä oli huumekaupan lisäksi tiukka ote nettipetoksista ja ilotyttöbisneksestä. Jutun esitutkinnan yhteydessä oli tullut ilmi joitakin vihjeitä toiminnan mahdollisesta levittäytymisestä Suomeen. Tukholman järjestäytyneen rikollisuuden yksikkö oli vanginnut lähes 20 jengiläistä, ja tiedustelutietojen mukaan muutama karkuun päässyt ryhmän jäsen oli siirtynyt Helsinkiin odottamaan pölyn laskeutumista.

Ruotsalainen poliisimies oli hyvä kontakti Pesoselle. Andersson oli Pesosen vanha tuttu DEA:n huumekurssilta. Anderssonin äiti oli suomalainen, ja tämä puhui hyvää suomea vain lievällä tukholmalaisella korostuksella. Pesosen ruotsin kielen osaaminen

taas oli heikon ja välttävän rajalla, eikä hän käyttänyt kieltä kuin äärimmäisessä pakkotilanteessa. Tällaisia tilanteita tuli onneksi vastaan erittäin harvoin. Helsinkiin tulevien vastavalmistuneiden poliisien piti nykyään läpäistä ruotsin kielitutkinto, mutta Pesosen tullessa pääkaupunkiin poliisiksi vuosia sitten moista tutkintoa ei onneksi ollut tarvinnut suorittaa. Silloin kun tarvittiin ruotsin kielen osaamista, keissi siirrettiin vanhemmalle rikoskonstaapelille Kirsi Koskelle tai jollekin muulle Kaartamon ryhmän nuoremmista, kielitaitoisista tutkijoista.

Google-kääntäjää apuna käyttäen Pesonen luki tiivistelmää ruotsalaisten raportista. Nigerian tultua Ruotsin markkinoille yli neljä vuotta sitten oli heroiinin katukauppahinta laskenut, ja kaduilla myytiin entistä vahvempaa ainetta. Yliannostustapaukset olivat lisääntyneet räjähdysmäisesti, ja reviiiritaistelut myyntialueista olivat jokapäiväistyneet. Ruotsin monet etniset ryhmät taistelivat samoista asiakkaista, eikä nigerialaisten tuloa näille markkina-alueille katsottu suopeasti. Nigerianlaiset olivat kuitenkin ammattilaisia: he käyttivät sumeilematta raakaa väkivaltaa ja siirtyivät pian tulonsa jälkeen hallitsemaan yhä suurempaa markkinaosuutta Ruotsin huumekaupasta.

Ruotsin poliisi oli perustanut oman tutkintaryhmän seuratakseen nigerialaisjengin edesottamuksia. Tähän mennessä tutkinnan aikana huumeita oli takavarikoitu jo yli kymmenen miljoonan euron arvosta. Pesonen ymmärsi raportista, että rikollisryhmän jäseniä peloteltiin mustalla magialla, voodooilla sekä omaisten

tappamisella Nigeriassa. Pesosella oli myös oma-kohtainen kokemus salakuljettajasta, joka kiinni jäätyään oli ihmeteltyt, miten poliisi oli nähnyt hänet, koska kylän poppamiehen antaman, kaulaan ripustettavan juju-amuletin piti tehdä hänet näkymättömäksi viranomaisille. Aika paljon kansainvälisempää oli meininki Tukholmassa, mutta oli todennäköisesti vain ajan kysymys, milloin sama meno alkaisi Helsingissä, Pesonen pohti.

Andersson kehotti viestissään Pesosta ottamaan suoraan yhteyttä tutkivaan yksikköön Tukholmassa, mikäli hän kaipaisi lisätietoja. Pesonen hymähti ja harmitteli vajavaista kielitaitoaan. Hän muistutti itseään, että mainitsisi tästä Kirsi Koskelle ja Otso Tarkalle heti tilaisuuden tullen. Jompikumpi heistä saisi hoitaa yhteydenpidon. Yhä useammin tuli eteen asioita, joista pitäisi olla hieman paremmin perillä poliisityötä tehdessään. Uusia ohjelmia ja järjestelmiä tuli jatkuvalla syötöllä, ja koko ajan piti olla suorittamassa netissä joitain kursseja, jotta virkamerkki pysyi taskussa. Pesosesta tuntui, että usein keskityttiin täysin vääriin asioihin. Ihmisten kohtaaminen ja rosvojen kanssa toimeen tuleminen oli nykyään täysin toisarvoista. Kuulustelujen arvoa vähäteltiin, vaikka rikoksensa tunnustanut rosvo oli syyttäjällekin oikeudessa paljon helpompi tapaus.

Ennen kuin Pesosta alkoi harmittaa liikaa, hän nappasi virkamerkkinsä tietokoneesta ja siirsi sen kaulassa roikkuvaan koteloon. Oli päivän neljännen kahvikupillisen aika.

HAKANIEMI

”Pekko Aalto, konsulttitoimisto Aalto & Takkinen”, Pekko Aalto vastasi puhelimeen.

”Johtaja Kaija Vähäsarja hoivakoti Illanruskosta, hyvää päivää.”

”Päivää, onhan äidilläni kaikki hyvin?” Pekko kysyi.

”Kyllä, kyllä, äitinne voi vallan mainiosti. Hänellä oli johdatusta, kun satuitte paikalle niin pian infarktin jälkeen ja liuotushoito päästiin aloittamaan välittömästi. Tällä kuntoutusjaksolla äitinne oma aktiivisuus on erittäin tärkeää, mutta uskon, että hän toipuu kyllä lähes entiselleen.”

”Hienoa”, Pekko huokaisi. ”Halusin äidille parhaan mahdollisen jatkohoidon, ja siksi hän on siellä teillä.”

”Mukava kuulla”, Vähäsarja sanoi. ”Mutta soitin nyt hieman ikävämmästä asiasta. Katsokaas kun kunnan palvelusetelin ja Kelan hoitotuen jälkeen jäävä osuus olisi potilaan itse maksettava.”

”Minähän allekirjoitin suoraveloitussopimuksen, ja äidin tililtä pitäisi siirtyä teille 1 100 euroa automaattisesti joka kuukausi”, Pekko sanoi.

”Siitä minä juuri soitan. Pankkinne ei ole pystynyt siirtämään kuukausierää, koska äitinne tilillä ei ole rahaa.”

”Se ei ole mitenkään mahdollista. Äidin tilillä pitäisi olla yli satatuhatta euroa isän henkivakuutusrahoja. Tässä täytyy nyt olla jokin virhe”, Pekko sanoi.

”Se on varmasti näin”, Vähäsarja rauhoitteli. ”Halusin vain ilmoittaa teille. Toivottavasti pankki korjaa asian pikimmiten, sillä eräpäivä laskulle oli jo viime viikolla.”

”Minä selvitän asian saman tien”, Pekko lupasi. ”Kiitos, kun ilmoititte.”

”Eipä mitään. Oikein hyvää päivänjatkoa teille.”

Pekko sammutti tietokoneen ja ilmoitti yhtiökumppanilleen lähtevänsä ruokatunnille. Hän nappasi ulsterinsa naulasta ja poistui kahden miehen firmasta lähes puolijuoksua. Siltasaarenkadun Nordeaan oli vain parin minuutin reipas kävely.

Sisälle päästyään hän nappasi ovenpielen automaatista jonotusnumeron. Häntä ärsytti jo valmiiksi, ja vuoronumerosta päätellen hänellä menisi pankin virheen selvittelyssä ainakin tunti. Iso ja tärkeä amerikkalainen asiakas odotti uutta päivitystä ohjelmistoonsa jo tämän kuun aikana, eikä hänellä olisi ollut yhtään ylimääräistä aikaa hukattavana.

Noin puolen tunnin pinnaa kiristävän odotuksen jälkeen hän pääsi vihdoinkin asiakaspalvelijan luo ja ojensi tälle äidin passin ja valtakirjan.

”Päivää, hoidan äitini asioita, koska hän on tällä hetkellä itse kykenemätön niitä hoitamaan. Äitini

hoivakodista ilmoitettiin, että suoraveloitus ei onnistu, vaikka tilillä pitäisi olla rahaa. Mistähän tämä johtuu?” Pekko kysyi virkailijalta lievää narkästystä äänessään.

”Tarkistetaanpa tilanne, hetkinen vain”, virkailija sanoi ja katsoi passista Siiri Aallon henkilötiedot. Kohta pankkitiedot ilmestyivät ruudulle, ja virkailija tutki niitä hetken aikaa otsa rypyssä.

”Minun täytyy valitettavasti kertoa, että äitinne tilillä on tällä hetkellä 18 euroa, ja hänen kahden luottokorttinsa saldotkin on ylitetty.”

”Miten se voi olla mahdollista? En ymmärrä nyt yhtään mitään”, Pekko sanoi, ja pieni paniikki oli noussemassa ärtymyksen tilalle.

”Tulostan teille tiliotteet. Näyttää vahvasti siltä, että suurin osa rahoista on lähetty ulkomaille tai ulkomaalaisille henkilöille. Rahaa on siirtynyt yli 60 tuhatta Nigeriaan, ja tilisiirtoja on tehty myös Nordean tilille Suomeen ja Ruotsiin. En saisi tätä sanoa, mutta tämänkin tilin omistajan nimi kuulostaa afrikkalaiselta.”

”Minun äidilläni ei pitäisi olla mitään yhteyksiä Afrikkaan tai ylipäätään ulkomaille”, Pekko sanoi kulmat kurtussa. ”Minä käyn katsomassa äitiäni vähintään kerran viikossa, eikä hän ole koskaan puhunut mistään ulkomaalaisista ystäväistä.”

”Näiden tiliotteiden perusteella ja tällä elämänkokemuksella uskoisin, että äitiänne on jotenkin huijattu. Teinä kävisin tekemässä rikosilmoituksen mahdollisimman pikaisesti. Minun pitää kyllä varoittaa,

että petoksella vietyjä rahoja saa harvoin tai tuskin koskaan takaisin. Me pyrimme pysäyttämään tämän tyyppiset tilisiirrot, mutta äitinne tapauksessa näin ei valitettavasti ole käynyt.”

Pekko kuunteli pankkivirkailijan kertomaa tyrmistyneenä. Äidin lähes koko omaisuus oli siirtynyt törkeällä huijauksella Afrikkaan. Miten äiti oli saatu lähtemään sellaiseen huijaukseen mukaan?

Hän taitteli tiliotteet taskuunsa ja kiitti virkailijaa avusta. Kadulla hän otti lennosta taksin.

”Hoivakoti Illanrusko, Espoo, kiitos.”

PASILAN MYRKKY 4

- HUUMEKAUPPAA JA RAKKAUSPETOKSIA

Nigerialainen rikollisjärjestö on joutunut Tukholmassa massapidätysten kohteeksi, mutta osa sen jäsenistä on päässyt livahtamaan Helsinkiin. Nämä Tukholmantuliaiset tietävät lisää huume- ja ihmiskauppaa, lisää nettipetoksia ja taatusti lisää harmaita hiuksia niin Pesoselle kuin muillekin Kaartamon ryhmän dekkareille Pasilassa.

Samuel Aribo on vain yksi pieni tekijä rikollisjärjestön rattaissa. Vaikka köyhyys ajoi nuoren nigerialaisen rakennusmiehen kotimaastaan, ei hän osannut aavistaa joutuvansa rikollisen uralle eikä kylmään, harmaaseen Suomeen. Saati niille mitättömille paskakeikoille, joilla huijataan rahat lempeä ja lämpöä kaipaavilta ihmisiltä.

Kale Puontin vakuuttavan realistisista Pasilan Myrkkyydekkareista paistaa kauas kirjailijan pitkän poliisiuran tuoma asiantuntijuus. *Aribossa* oikean ja väärän rajat muuttuvat jälleen monimutkaisemmiksi, kun rikollisen vaatteiden alta pilkistääkin ihmiskaupan uhrin iho.

